

HOOGGEERZAME HEEREN DIRECTEUREN ONZER VEREENIGING,
HOOGACHTBARE HEEREN CURATOREN DEZER HOOGESCHOOL,
HOOGGELEERDE HEEREN HOOGLEERAREN,
ZEERGELEERDE HEEREN DOCTOREN IN DE WETENSCHAP,
WELEERWAARDE HEEREN BEDIENAREN DES WOORDS,
WELEDELE HEEREN STUDENTEN,
EN VOORTS GIJ ALLEN, DIE OPKWAAMT OM DEZE PLECHTIG-
HEID MET UWE TEGENWOORDIGHEID TE VEREEREN,
ZEER GEACHTE TOEHOORDERS!

Adam in der Staatslehre is de titel eener voordracht, die de bekende hoogleeraar Jellinek niet lang geleden in het licht gaf. En verre van eene paradox of iets pikants te bedoe-
len, heeft hem veeleer bevreemd, dat niet vroeger reeds werd nagegaan, welke plaats het Bijbelsch verhaal van den eersten mensch in de staatswetenschap van middeneeuwen en nieuweren tijd heeft bekleed; welke duurzame sporen dat deel der Heilige Schrift zoowel in leer als bouw van den modernen Staat achterliet ¹⁾.

Jellinek wijst dan allereerst op de voorstelling, lang gehuldigd, dat Staat en Overheid ²⁾ onmiddellijk uit de zonde zijn voortgekomen, daarin hebben den wortel van hun bestaan; herinnert hoe ook later, bij het gewijzigd inzicht, dat zich in de leer der twee zwaarden uitsprak, toch de tegenstelling tusschen den staat der rechtheid en dien van den val telkens wordt gemaakt; hoe algemeen geleerd werd, dat de Overheid alleen door de zonde was noodig geworden, gelijk zelfs Marsilius van Padua uitsprak, dat ware de mensch gebleven gelijk God hem schiep, „non necessaria fuisset officiorum civilium institutio.”

Na Hugo de Groot, die eene zelfstandige basis voor het natuurrecht legde, dus gaat de Heidelberger hoogleeraar voort,